

3. forduló

1. feladat

Egy a) politikusról van szó, akinek családja tekintélyes birtokokkal rendelkezett Zalában. A **b) birtokok egyik központja** az a hely, amely ma már (elsősorban élményfürdője miatt) kedvelt turisztikai célpont.

A politikus a XIX. századi Magyarország egyik legismertebb alakja: volt országgyűlési képviselő (Wesselényi Miklóst, Kölcsey Ferencet, Klauzál Gábort

is barátai között tudhatta) – a kor szinte minden jelentős kérdésében felszólalt, véleményt nyilvánított. Viselt miniszteri címet az első felelős magyar kormányban, tagja volt a Windischgratz elé induló békedelegációnak is. Élete végéig politizált, mindig határozott véleményt nyilvánított; külföldön is elismerték tisztességét, a nemzet felemelésre irányuló szándékát; volt időszak, mikor vele azonosították Magyarországot. Politikai végrendeletének is tekintett beszédében a jogszerűség és lelkiismereti szabadság minden kétség nélküli tiszteletben tartását hangsúlyozta.

Egyik nagy **d) magyar költőnk árváját ő nevelte fel**: utolsó napjait ez a leány aranyozta be.

Halálakor az egész nemzet gyászolta, **e) ravatalánál az uralkodó felesége is lerótta kegyeletét.**

a) Kiről van szó?

b) Melyik helyiség a szövegben is említett birtokközpont?

c) Ugyanez a helyiség egy XIII. sz.-i történelmi esemény kapcsán vált először ismertté: egy oklevélben fogalmazták meg kérésüket az itt élő nemesek, s juttatták el ezt az akkori uralkodónak. Kérésük meghallgatásra talált.

Mit kértek az említett nemesek? Mi volt ennek a jelentősége?

d) Ki az említett költő?

e) Ki festette meg a jelenetet?

2. feladat

Népünk történelmében is előfordultak híres szökések. Írjatok le két ilyen esetet különböző évszázadokból a megadott szempontok alapján! Mindkét kiválasztott személy esetében az alábbi információkat kell megnevezni!

a) Fogságba került személy neve:

b) Letartóztatásának oka:

c) A börtön (tábor) megnevezése (pl. a település neve):

d) Letartóztatásának (elfogásának) vagy szökésének évszáma:

e) A szökéssel kapcsolatos érdekesség rövid leírása:

f) A kiszabadult személy későbbi sorsának (vagy történelmi jelentőségének) rövid ismertetése:

3. forduló

3. feladat

„Az új időszámítás kezdőpontjául a köztársaság kikiáltásának időpontját vette, s az ezt követő évet nevezte el „a köztársaság I. évének”. Mivel a köztársaság kikiáltásának napja csillagászatilag is jelentős dátum, az év napjait az őszi napéjegyenlőséggel [...] kezdték számítani. [...] A hónapok neveit [...] az illető hónapra jellemző természeti jelenségek alapján határozták meg. [...] A tízes számrendszer következetes érvényesítése céljából a hetek szerinti beosztást mellőzték, és a hónapokat 3 dekádra osztották, amelyekben csak a 10. napok jelentettek munkaszünetet. Megszüntették a 12 óra szerinti beosztást is: a nappalt és éjszakát egyaránt 10-10 egységre osztották.” (HI)

a) Melyik országban vezették be ezt az időszámítást?

b) Milyen eseménnyel kapcsolatos a bevezetése?

c) Mikortól (év) **d)** meddig (év) volt használatban?

e) Kinek az uralkodása idején szüntették meg ezt az időszámítást?

Mi volt a nevük a következő hónapoknak?

f) „ködös” (október 22-november 20.)

g) „hőség” (július 19-augusztus 18.)